बनेपा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः ६ | संख्याः १ | मितिः २०८०।०१।२५

भाग-२

बनेपा नगरपालिका

नगर प्रमुख स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यबिधि २०८०

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०८०।०१।१५
प्रमाणिकरण मितिः २०८०।०१।२५

नगर प्रमुख स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यबिधि २०८०

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०८०।०१।१५

प्रमाणिकरण मितिः २०८०।०१।२५

प्रस्तावना:

बनेपा नगरपालिका अन्तर्गत बसोबास गर्ने नगरबासिहरूमा टोल/बस्ती सम्म पुगी स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुर्याइ नसर्ने रोगहरूको नियन्त्रणका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले बनेपा नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नगर कार्यपालिकाले यो नगर प्रमुख स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०८० स्वीकृत गरेको छ ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

क) यस कार्यविधिको नाम नगर प्रमुख स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यविधि २०८० रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसँगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

क) "कार्यक्रम" भन्नाले नगर प्रमुख स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सम्झनु पर्दछ क) समन्वय समिति भन्नाले दफा ६ अनुसारको समन्वय समिति सम्झनु पर्छ ।

ख) "कार्यविधि" भन्नाले नगर प्रमुख स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यविधि, २०८० सम्झनु पर्दछ ।

ग) समन्वय समिति भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठन हुने समिति सम्झनु पर्दछ ।

घ) "स्वास्थ्य कार्यकर्ता" भन्नाले नगरपालिका अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मिहरू सम्झनु पर्दछ ।

ङ) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले नगरपालिका अन्तरगतका चौध वटै वडाका आधारभुत नगर अस्पताल वा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू पर्दछ ।

परिच्छेद - २
कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

३. कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था:

कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(१) नगरबासीहरूको टोल/बस्ती सम्म स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुर्याइ नसर्ने रोगहरूको नियन्त्रणमा सहयोग पुर्याउन नगर प्रमुख स्वाथ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका कार्यक्रम हरेक आर्थिक वर्षमा स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा भएको व्यवस्था अनुसार यस नगरपलिकाका चौध वटै वडाहरूमा सञ्चालन गर्न सकिने छ ।

(३) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि चौध वटै वडाहरूमा एक एक वटा स्वास्थ्य संस्था तोकी सो संस्थामा कार्यरत रहेका स्वास्थ्यकर्मीहरू मध्येबाट दुई दुई जनाका दरले कार्य विभाजन गरि निश्चित समयावधी तोकी परिचालन गरिनेछ ।

४. कार्यक्रमको उदेश्य :

कार्यक्रमको उदेश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(१) टोल बस्तीमा प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक र उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा उपलब्धताको अवसर बढाउने ।

(२) सम्बन्धित टोल/बस्तीका अठाह्र वर्ष माथिका सबै नगरबासीहरूको तौल,रत्तचाप, सुगर र पिसाब परीक्षण गर्ने,

समस्या देखिएमा स्वास्थ्य संस्थामाहरूमा जान सल्लाह दिने र समस्या देखिएका व्यक्तिहरूको निरन्तर निगरानी गर्ने ।

(३) नसर्ने रोगहरूको निरन्त्रण र रोकथाम गर्ने ।

५. टोल/बस्ती छनौटका आधार:

स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समितिको वैठकबाट निर्णय गराई प्रत्येक वडामा तीन देखि पाँच वटा सम्म टोल/बस्ती छनौट गरिने छ । साथै नगर स्वास्थ्य क्लिनिकबाट तोकिएको टोल/बस्तीमा कार्यक्रम र सञ्चालन गरिने मिति समेत निर्धारण गरिनेछ ।

६. समन्वय समिति:

(१) कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा आवश्यक नीति, निर्देशन,नियमन,समन्बय र निरीक्षणका लागि देहाय बमोजिमको समन्वय समिति गठन हुनेछ ।

संयोजक - नगर प्रमुख
सदस्य- नगर उपप्रमुख
सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सदस्य- संयोजक, सामाजिक विकास समिति
सदस्य- प्रशासकीय अधिकृत
सदस्य- सामुदायिक विकास अधिकृत
सदस्य सचिव - स्वास्थ्य शाखा प्रमुख

(२) समन्वय समितीको बैठकमा आवश्यकता अनुसार बढीमा ५ जना सम्म स्वास्थ्य विज्ञ वा सरोकारवालालाई आमन्त्रण गर्ने सकिने छ ।

(३) समन्वय समितीको बैठक कम्तिमा २ महिनामा १ पटक बस्नेछ ।

७. समन्वय समितीको काम, कर्तब्य र अधिकार :

समन्वय समितीको काम, कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्य योजना स्वीकृत गर्ने ।

(ख) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरणका लागि अन्तर निकाय समन्वय गर्ने ।

(ग) कार्यक्रमको समन्वय र मूल्याकन गर्ने गराउने ।

(घ) कार्यक्रमको निरन्तरता, विस्तार तथा परिमार्जनका लागि सहजीकरण गर्ने ।

८. नगरपालिका स्वास्थ्य समन्वय समिति:

नगर क्षेत्रमा सन्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन, आवश्यक निर्देशन, नियमन र मूल्याङ्कनका लागि देहाय बमोजिमको अनुगमन समिति गठन हुनेछ ।

सयोजकः नगर उप प्रमुख
सदस्यः प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
सदस्यः सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य
सदस्यः सामुदायिक विकास शाखा
सदस्यः सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाको प्रमुख
सदस्य सचिव : स्वास्थ्य शाखा प्रमुख

९. नगरपालिका स्वास्थ्य समन्वय समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार :

अनुगमन समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि वडा र स्वास्थ्य संस्थासँग आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

(ख) कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गर्ने ।

(ग) स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई निर्धारित टोल/बस्तीमा सेवा पुर्याउने क्रममा आईपरेका समस्याहरूको समाधान र सहजिकरन गर्ने तथा काम गर्न अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्ने ।

१०. वडा स्वास्थ्य समन्वय समिति :

कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन, समन्वय र निरीक्षणका लागि

स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समिति बाट नै वडा स्वास्थ्य संस्था समन्वय समितिको भूमिका निर्वाह हुनेछ ।

११. वडा स्वास्थ्य समन्वय समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार:

वडा स्वास्थ्य समन्वय समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) स्वास्थ्यकर्मीहरूले गरेको कामको नियमित अनुगमन गर्ने ।

(ख) स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई निर्धारित टोल/बस्तीमा सेवा पुर्याउने क्रममा आईपरेका समस्याहरूको समाधन र सहजिकरण गर्ने तथा काम गर्न अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्ने ।

(ग) आवश्यकता अनुसार वैठक बसी सिफारिस तथा निर्णयहरू गर्ने।

(घ) आवश्यक सामग्री व्यवस्था गर्ने ।

परिच्छेद - ३
कर्मचारी परिचालन सम्बन्धमा

१२. वडा स्वास्थ्य समन्वय समितिले प्रत्येक वडा बाट दुई जना स्वास्थ्यकर्मीलाई छनौट गरि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि परिचालन गरिने छ ।

१३. स्वास्थ्य कार्यकर्ताको काम, कर्तब्य र अधिकार :

परिचालन भएका स्वास्थ्यकर्मीको काम, कर्तब्य र अधिकार देहाय अनुसार हुने छ ।

(क) टोल/बस्तीको हरेक घरपरिवार अठार वर्ष माथिका सबै वडा बासीहरूको प्रत्येक महिना एक पटक तोकिएको मिति र स्थानमा वि पि सेट, ग्लुकोमिटर, युरिस्तिक, थर्मोमिटर, तौल मेसिन, अक्सिमिटर, सहित टोल/बस्तीमा जाने र तौल, रक्तचाप, सुगर, पिसाब परिक्षण गर्ने ।

(ख) सामान्य समस्या देखिएका ब्यक्तिलाई स्वास्थ्य संस्थाले उपलब्ध गराउन सकिने ककषधी तत्काल उपलब्ध गराउने र तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा पठाउने ।

(ग) जटिल समस्या देखिएको ब्यक्तिलाई रेपिड रेस्पोन्स टिमसँग समन्वय गरि तुरुन्त नजिकको अस्पताल पठाउनको लागी पठाउन सहजिकरण गर्ने ।

(घ) जटिल समस्या देखिएको बिरामीको उपचार र स्वास्थ्य अवस्थाको निरन्तर निगरानी गर्ने ।

(ङ) नसर्ने रोगको बिरामीहरूको पहिचान गरी परामर्श दिने र आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्कका लागि परामर्श दिने ।

(च) नसर्नी रोग लाग्न नदिनका लागि उचित खानपान र शारिरिक ब्यायाम सहितको स्वस्थ जीवन शैलीको लागि परामर्श गर्ने ।

परिच्छेद - ४
अभिलेखिकरण,अनुगमण र मुल्याङ्कन

१४. कार्यक्रमको अभिलेखिकरण र अनुगमन सहजताका लागि देहाय बमोजिमको व्यवस्था मिलाउने:

(क) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने फर्म, फरमेट, रजिष्टर लगायतका आवश्यक उपकरण सामाग्रीहरू स्वास्थ्य शाखाले उपलब्ध गराउनेछ ।

(ख) टोल वस्तीमा पुर्याएका सेवाहरूको उचित रेकर्डिंग र रिपोंटिगं गरिनेछ ।

(ग) कार्यक्रमको आन्तरीक मुल्यांकन गरिने छ ।

(घ) वडा स्तरीय स्वास्थ्य प्रोफाई तयार पारिने छ ।

परिच्छेद - ५
विविध

१५. कर्मचारीहरुलाई भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि खटाइएका कर्मचारीलाई र्कायपालिकाले तोके बमोजिम भत्ता उपलब्ध हुनेछ ।

(२) र्कायक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक अन्य व्यवस्था स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम र कार्यपालिकाले गरेको निर्णयानुसार हुनेछ ।

आज्ञाले,
शिव प्रसाद हुमेगाई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत